

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรัฐญารักษ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งศึกษาปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้า ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง แบบวัดความรู้ แบบวัดทัศนคติ และแบบวัดความเชื่อมั่นเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรัฐญารักษ์ ในช่วงวันที่ 25 มกราคม 2542 - ถึง 25 กุมภาพันธ์ 2542 และตรวจสอบสุขภาพจิตของกลุ่มตัวอย่างด้วย SCL-90 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอ็กซ์ (SPSS-X Statistical Package for Social Sciences-X) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlations Coefficient) และการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลเพื่อเลือกทำนาย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้า

1.1 ปัจจัยนำ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 90.0 เพศหญิงร้อยละ 10.0 อายุของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า มีอายุอยู่ในช่วง 14-16 ปี ร้อยละ 62.0 รองลงมาก็คือ ช่วงอายุ 17-19 ปี ร้อยละ 34.0 ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่พบมากในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 28.0 รองลงมาก็คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 26 ด้านผลการศึกษานักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ ได้ระดับคะแนนอยู่ในช่วง 1.01 - 2.00 ร้อยละ 54.0 รองลงมาก็คือ ระดับคะแนนช่วง 2.01 - 3.00 ร้อยละ 30 นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียน

จากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ร้อยละ 70.0 รองลงมาคือ โรงเรียนอาชีวศึกษาของทั้งรัฐบาล และเอกชน ร้อยละ 10.0 บิดามารดาของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ร่วมกันร้อยละ 74.0 อาชีพของบิดา ส่วนใหญ่ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ รับจ้างร้อยละ 32.0 ส่วนอาชีพของ มารดาส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 32.0 รองลงมาคือ ค้าขาย ร้อยละ 30.0 นักเรียนส่วนใหญ่ มีพี่น้อง 2 คน ร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ มีพี่น้อง 3 คน ร้อยละ 26.0 เป็นบุตรคนแรก ร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นบุตรคนที่ 2 ร้อยละ 40.0 สำหรับในด้านสุขภาพจิตนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยา บ้าซ้ำ มีสุขภาพจิตแบบอาการทางจิต (Psychoticism) ร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ มีความรู้สึกซึม เศร้า (Depression) และความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับคนอื่น (Interpersonal sensitivity) ร้อยละ 22.0 และ 20.0 ตามลำดับ

ด้านความรู้เกี่ยวกับยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำมีความรู้โดยรวมอยู่ใน ระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 8.08 (คะแนนเต็ม 15 คะแนน) โดยนักเรียนมัธยมศึกษาที่ เสพยาบ้าซ้ำมีความรู้ในระดับพอใช้ ร้อยละ 50.0 ระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 26.0 และมีความรู้ใน ระดับดีมาก เพียงร้อยละ 2.0 เท่านั้น

ข้อความรู้นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี คือ

- ข้อที่ 1 ยาบ้าเป็นยาเสพติดประเภทใด
- ข้อที่ 4 เหตุใดจึงมีการเปลี่ยนชื่อจาก “ยาม้า” เป็น “ยาบ้า”
- ข้อที่ 13 การบำบัดรักษาผู้ติดยาบ้า ควรรักษาในลักษณะใด
- ข้อที่ 14 ปัจจัยที่สามารถทำให้ผู้เสพยาบ้า ส่วนใหญ่เลิกเสพยาบ้าได้คือ อะไร

ข้อคำถามที่มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ คือ

- ข้อที่ 2 ยาบ้าในสภาวะบริสุทธิ์มีลักษณะอย่างไร
- ข้อที่ 5 การเสพยาบ้ามีข้อดีหรือไม่ อย่างไร
- ข้อที่ 6 เมื่อใช้ยาบ้าในช่วงแรก ๆ ผู้เสพจะมีความรู้สึกอย่างไร ถ้าใช้ในขนาด ไม่สูงนัก
- ข้อที่ 7 โทษเฉียบพลันที่เกิดจากการเสพยาบ้าคืออะไร
- ข้อที่ 11 ผู้เสพยาบ้ามีโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 อย่างไร
- ข้อที่ 15 ปัจจัยสำคัญที่ช่วยป้องกันการเสพยาบ้า คืออะไร

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำมีทัศนคติโดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 3.17 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) โดยนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่มีทัศนคติระดับดี ร้อยละ 80.0 ทัศนคติระดับดีมาก ร้อยละ 16.0 และไม่มีนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ มีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าที่ต้องปรับปรุง

ข้อที่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ มีทัศนคติอยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อคือ

ข้อที่ 12 ถ้ารักชีวิตควรคิดเลิกเสพยาบ้า (ทัศนคติทางบวก)

ข้อที่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำมีทัศนคติอยู่ในระดับดี แต่น้อยกว่าทุกข้อคือ

ข้อที่ 1 การเสพยาบ้าเพียงเล็กน้อยไม่ทำให้ติดได้ (ทัศนคติทางลบ)

ข้อที่ 10 การเสพยาบ้าในระยะเริ่มแรก ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย (ทัศนคติทางลบ)

ข้อที่ 20 การเสพยาบ้าทำให้เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก (ทัศนคติทางลบ)

ความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ มีความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าโดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.99 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) โดยนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่มีความเชื่อถูกต้องอยู่ในระดับดี ร้อยละ 90.0 ความเชื่อถูกต้องในระดับดีมาก ร้อยละ 8.0 และไม่มีนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ มีระดับความเชื่อที่ต้องปรับปรุง

ข้อที่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำเชื่อถูกต้องในระดับดีมากกว่าทุกข้อ คือ

ข้อที่ 12 การที่จะเลิกเสพยาบ้าได้ผู้เสพอจะต้องมีจิตใจที่เข้มแข็งพอ (ความเชื่อทางบวก)

ข้อที่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ เชื่อถูกต้องในระดับพอใช้ แต่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อคือ

ข้อที่ 18 ยาบ้าเป็นยาเพิ่มพลังทำให้มีความอดทนในการทำงานสูง แม้ว่าร่างกายจะอ่อนเพลียก็ตาม (ความเชื่อทางลบ)

1.2 ปัจจัยอื่น พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่ ซื้อยาบ้าในราคามือละ 91-100 บาท ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่ ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองต่อวัน ระหว่าง 21-50 บาท รองลงมาได้รับค่าใช้จ่าย 51-80 บาทต่อวัน ยาบ้าที่เสพส่วนใหญ่ได้มาจากการซื้อยาบ้ามาเสพเอง รองลงมาคือ ผাগเพื่อนซื้อ โดยแหล่งที่ซื้อยาบ้า

ส่วนใหญ่ซึ่งจากบ้านพักอาศัยที่ขายยาบ้าโดยเฉพาะ นักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่มักเสพยาบ้าเมื่อมาถึงโรงเรียนในช่วงเช้า รองลงมาคือ ช่วงพักกลางวัน ส่วนสถานที่ที่ใช้เสพยาบ้าส่วนใหญ่จะเสพในห้องน้ำ หรือสุขาของโรงเรียน รองลงมาคือ ไม่เคยเสพยาบ้าในโรงเรียน สำหรับรายได้ของครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน ในส่วนของลักษณะที่อยู่อาศัยนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา รองลงมาคือ พักอาศัยอยู่กับมารดา ในด้านของที่อยู่ปัจจุบัน นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท (ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด) รองลงมาคือเขตในเมือง (กรุงเทพมหานคร)

1.8 ปัจจัยเสริม พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกภายในครอบครัวเสพยาบ้า ร้อยละ 76.0 รองลงมาคือ มีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า ร้อยละ 22.0 และสมาชิกที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ เป็นพี่ชายของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ร้อยละ 14.0 รองลงมาคือ ญาติ (น้า อา และบุตรของลุง) พบร้อยละ 6.0 สำหรับการมีเพื่อนสนิทเสพยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่มีเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียนเสพยาบ้า ร้อยละ 90.0 และ 76.0 ตามลำดับ ส่วนกฎระเบียบในการห้ามเสพยาบ้าใน โรงเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ ทราบว่ามีกฎระเบียบ ร้อยละ 100.0 สำหรับมาตรการลงโทษของโรงเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่ตอบว่ามีบทลงโทษเพียงการ ภาคทัณฑ์ พบร้อยละ 42.0 รองลงมาคือ การส่งตัวเข้ารับการรักษา พบร้อยละ 26.0 ด้านความรู้เรื่องกฎหมายหรือบทลงโทษตามกฎหมาย เมื่อเสพยาบ้าพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบกฎหมายเกี่ยวกับยาบ้า ร้อยละ 60.0 ในส่วนของลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่พบว่า มีการเลี้ยงดูแบบตามใจปกป้องคุ้มครอง ร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ การเลี้ยงดูแบบตามใจ แต่มีเหตุผล พบร้อยละ 34.0 ส่วนในด้านความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว พบว่า ในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า บิดามารดาเคยทะเลาะกัน ร้อยละ 54.0 และเมื่อเกิดการทะเลาะกัน มีการทะเลาะกันไม่บ่อยใกล้เคียงกับการทะเลาะกันบ่อย ร้อยละ 28.0 และ 26.0 ส่วนการทะเลาะกับพี่น้องนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ ไม่เคยทะเลาะกับพี่น้อง ร้อยละ 54.0 และเคยทะเลาะกับพี่น้อง ร้อยละ 46.0 การทะเลาะกันของพี่น้อง พบว่าส่วนใหญ่ทะเลาะกันบ่อยถึงร้อยละ 26.0 ความสัมพันธ์กับครูพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับครู-อาจารย์ เพียงร้อยละ 6.0 เท่านั้น สำหรับความสัมพันธ์กับเพื่อนพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนถึง ร้อยละ 38 ด้านการย้ายบ้านของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ ไม่ต้องการย้ายบ้าน ร้อยละ 70.0 เนื่องจากอยู่บ้านเดิมสุขสบายคืออยู่แล้ว ร้อยละ

54.0 สำหรับความต้องการในการย้ายโรงเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ไม่ต้องการย้ายโรงเรียน ร้อยละ 68.0 เนื่องจาก สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนดี ครู-อาจารย์สนใจ นักเรียนคืออยู่แล้ว ร้อยละ 36.0

2. พฤติกรรมการเสพยาบ้า

นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่เริ่มเสพยาบ้าเมื่ออายุ 14 -16 ปี ร้อยละ 54.0 สาเหตุที่เสพยาบ้าครั้งแรก ส่วนใหญ่เนื่องจากอยากทดลอง พบร้อยละ 84.0 รองลงมาคือเพื่อนชวน ร้อยละ 40.0 ส่วนการได้มาของยาบ้าเม็ดแรก ส่วนใหญ่ได้จากเพื่อนสนิท ร้อยละ 72.0 ในด้านของอายุที่เริ่มเสพยาบ้า ส่วนใหญ่เริ่มเสพยาบ้าเมื่ออายุ 14-16 ปี ร้อยละ 64.0 รองลงมาคืออายุ 17-19 ปี ร้อยละ 30.0 สาเหตุที่หันกลับไปเสพยาบ้า ส่วนใหญ่เนื่องจากจิตใจของนักเรียนไม่เข้มแข็งพอ ร้อยละ 56.0 รองลงมาคือเนื่องจากยังมีเพื่อนหรือผู้ที่ใกล้ชิดเสพยาบ้าอยู่ ร้อยละ 18.0 ระยะเวลาในการเสพยาบ้าจะเสพยาบ้ามากกว่า 3-6 เดือน ร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ มากกว่า 1-2 เดือน ร้อยละ 20.0 ส่วนจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่เลิกเสพยาบ้าเองด้วยวิธีใดก็ตาม นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จะหยุดเสพยาบ้ามาแล้ว 1 ครั้ง ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือหยุดเสพมาแล้ว 2 ครั้ง ร้อยละ 36.0 ระยะเวลาในการหยุดเสพยาบ้า พบว่าหยุดเสพได้นานกว่า 2-4 สัปดาห์ ร้อยละ 36.0 รองลงมาคือหยุดเสพได้นานกว่า 1-2 เดือน ร้อยละ 26.0 ซึ่งปัจจุบันนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ได้ยาบ้าจากการซื้อมาเสพเองร้อยละ 74.0 จำนวนยาบ้าที่เสพต่อวัน ส่วนใหญ่เสพวันละน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1-2 เม็ด ร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ มากกว่า 2-3 เม็ดต่อวัน ร้อยละ 20.0 วิธีการเสพส่วนใหญ่ เสพยาบ้าโดยนำยาบ้าใส่กระซอง (ฟอยด์) ไลนไฟแล้วสูบควันเข้าปาก ร้อยละ 100.0 การใช้ยาเสพติดชนิดอื่นร่วมกับยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาเสพยาบ้าส่วนใหญ่ไม่ใช้สารเสพติดอื่นร่วมกับยาบ้าร้อยละ 80.0 ส่วนที่ใช้สารเสพติดอื่นร่วมด้วยพบร้อยละ 20.0 และสารเสพติดที่ใช้ร่วมกับยาบ้าส่วนใหญ่ใช้กัญชา ร้อยละ 8.0 รองลงมาคือ กาว 3 K ร้อยละ 6.0 ในส่วนของราคายาบ้าต่อเม็ด พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่ ซื้อยาบ้าในราคาเม็ดละ 91-100 บาท ร้อยละ 48.0 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนมัธยมศึกษาเสียไปกับการเสพยาบ้าต่อเดือนในช่วงแรก ๆ ที่เสพยาบ้า เสียค่าใช้จ่ายเดือนละน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท ร้อยละ 36.0 ส่วนค่าใช้จ่ายที่เสียไปในช่วงปัจจุบันที่เสพยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายเดือนละ 1,001 - 2,000 บาท ร้อยละ 20.0 ผลต่างของค่าใช้จ่ายที่เสียไปกับการเสพยาบ้าต่อเดือน ในการเสพยาบ้าครั้งแรกกับปัจจุบัน พบว่าเสียค่าใช้จ่ายในปัจจุบันมากกว่าในการเสพยาบ้าครั้งแรก อยู่ในช่วง 501 - 1,000 บาท ต่อเดือน พบร้อยละ 22.0

สำหรับความต้องการเลิกเสพยาบ้า ส่วนใหญ่ต้องการเลิกเสพยาบ้า ร้อยละ 84.0 โดยให้เหตุผลว่า ตนเองตั้งใจเลิกเสพยาบ้าเอง ร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ ไม่อยากทำให้บุคคลในครอบครัวเสียใจ และไม่อยากทำลายอนาคตตนเองร้อยละ 28.0 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการเลิกเสพยาบ้า ให้เหตุผลว่า ตนเองต้องการหารายได้พิเศษ และยังรักสนุก กลัวเข้ากลุ่มเพื่อนไม่ได้ ความรู้สึกของนักเรียนที่ติดยาบ้า มีความรู้สึกว่าเป็นปัญหาของครอบครัวมาก ร้อยละ 30.0 และมีความรู้สึกอายเพื่อน กลัวเสียอนาคต และเสียใจที่ไปติดยาบ้า ร้อยละ 28.0

ความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือในการเลิกเสพยาบ้า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าให้ทางโรงเรียนช่วยพูดกับบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองให้ยอมรับในตัวนักเรียนและส่งตัวนักเรียนเข้ารับการรักษา ร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ ขอให้ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้เลิกเสพยาบ้า และขอให้เด็กได้ศึกษาต่อในโรงเรียนเดิมพร้อมทั้งช่วยเหลือด้านการเรียนด้วย ร้อยละ 22.0

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการเสพยาบ้า

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า

ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ ลำดับที่ของบุตร ชั้นปีที่กำลังศึกษา และสถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ทศนคติต่อการเสพยาบ้า ความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้า และลักษณะประชากรด้านอื่น(เพศ จำนวนพี่น้อง ระดับคะแนน อาชีพของบิดา-มารดา และสุขภาพจิต) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ราคาขายยา ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว การได้มาของยาบ้า แหล่งที่ซื้อ-ขายยาบ้า สถานที่เสพยาบ้า และลักษณะที่พักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า

ปัจจัยเสริม ได้แก่ การมีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการมีเพื่อนสนิทในและนอกโรงเรียนเสพยาบ้า กฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์กับครู ความสัมพันธ์กับเพื่อน และกฎหมาย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับระยะเวลาในการเสพยาบ้า พบว่า

ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ทศนคติต่อการเสพยาบ้า ความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าและลักษณะประชากรด้านอื่น (เพศ จำนวนพี่น้อง ระดับคะแนน ลำดับที่ของบุตร ชั้นปีที่กำลังศึกษา สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา และสุขภาพจิต) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับระยะเวลาในการเสพยาบ้า

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ รากายาบ้า ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว การได้มาของยาบ้า แหล่งที่ซื้อ-ขายยาบ้า สถานที่เสพยาบ้า และลักษณะที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับระยะเวลาในการเสพยาบ้า

ปัจจัยเสริม ได้แก่ การมีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า การมีเพื่อนสนิทในและนอกโรงเรียนเสพยาบ้า กฎระเบียบของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์กับครู ความสัมพันธ์กับเพื่อน และกฎหมาย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับระยะเวลาในการเสพยาบ้า

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับ จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วย เหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม พบว่า

ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ทศนคติต่อการเสพยาบ้า ความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้า ลักษณะประชากรทุกด้าน (เพศ อายุ จำนวนพี่น้อง ระดับคะแนน ลำดับที่ของบุตร ชั้นปีที่กำลังศึกษา สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา และสุขภาพจิต) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ รากายาบ้า ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว การได้มาของยาบ้า แหล่งที่ซื้อ-ขายยาบ้า สถานที่เสพยาบ้า และลักษณะที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม

ปัจจัยเสริม ได้แก่ การเลี้ยงดูของบิดา-มารดา (แบบให้อิสระ คิดเอง) และ ความสัมพันธ์กับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้
NO THIS PAGE IN ORIGINAL

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การวิเคราะห์ หากความสัมพันธ์ของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า เพื่อเลือกตัวทำนาย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่มีอิทธิพลต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า

ปัจจัยนำ ที่มีอิทธิพลต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า ได้แก่ อายุ ช่วง 17-19 ปี ชั้นปีที่ศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 2) สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา ชั้นปีที่ศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 1) อายุช่วง 11-13 ปี อาชีพของบิดา มีผลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของอายุที่เริ่มเสพยาบ้าได้ร้อยละ 88.09 และได้สมการในการทำนายดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{อายุที่เริ่มเสพยาบ้า} &= 16.06 + 2.36 (\text{อายุช่วง 17-19 ปี}) \\ &\quad - .97 (\text{ชั้นปีที่ศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 2}) \\ &\quad - .83 (\text{สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา}) \\ &\quad - 1.30 (\text{ชั้นปีที่ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1}) \\ &\quad - 1.26 (\text{อายุช่วง 11-13 ปี}) - .45 (\text{อาชีพของบิดา}) \end{aligned}$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{อายุที่เริ่มเสพยาบ้า} &= .70 (\text{อายุช่วง 17-19 ปี}) \\ &\quad - .27 (\text{ชั้นปีที่ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 2}) \\ &\quad - .23 (\text{สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา}) \\ &\quad - .19 (\text{ชั้นปีที่ศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 1}) \\ &\quad - .16 (\text{อายุช่วง 11-13 ปี}) - .13 (\text{อาชีพของบิดา}) \end{aligned}$$

ปัจจัยเอื้อ ที่มีอิทธิพลต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า คือราคาขายบ้า มีผลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของอายุที่เริ่มเสพยาบ้าได้ร้อยละ 10.55 ได้สมการในการทำนาย ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\text{อายุที่เริ่มเสพยาบ้า} = 15.97 - 1.25 (\text{ราคาขายบ้า})$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\text{อายุที่เริ่มเสพยาบ้า} = -.33 (\text{รคาษาบ้า})$$

ปัจจัยเสริม ไม่มีตัวแปรใดที่มีอิทธิพลต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า

4.2 ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการเสพยาบ้า

ปัจจัยนำ ที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการเสพยาบ้า ได้แก่ อายุ และชั้นปีที่ศึกษา มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสุขภาพจิตมีผลเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของระยะเวลาในการเสพยาบ้า ได้ร้อยละ 46.01 ได้สมการในการทำนาย ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} &= 90.23 + 274.77(\text{อายุ}) + 179.90 \\ &\quad (\text{ชั้นปีที่กำลังศึกษา}) - 9.83(\text{สุขภาพจิต}) \end{aligned}$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} &= .51 (\text{อายุ}) + .51 (\text{ชั้นที่ศึกษา}) \\ &\quad - .36 (\text{สุขภาพจิต}) \end{aligned}$$

ปัจจัยเอื้อ ที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการเสพยาบ้า ซึ่งสมการทำนายความแปรปรวนของระยะเวลาในการเสพยาบ้า ได้ร้อยละ 12.62 โดยมีสมการในการทำนาย ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} &= 153.62 - 75.86 (\text{ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ} \\ &\quad \text{จากผู้ปกครอง}) \end{aligned}$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} &= -.36 (\text{ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจาก} \\ &\quad \text{ผู้ปกครอง}) \end{aligned}$$

ปัจจัยเสริม ที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการเสพยาบ้า ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถทำนายความแปรปรวนของระยะเวลาในการเสพยาบ้าได้ ร้อยละ 10.58 โดยมีสมการในการทำนาย ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} = 89.30 + 78.16 (\text{ความสัมพันธ์ในครอบครัว})$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\text{ระยะเวลาในการเสพยาบ้า} = .33 (\text{ความสัมพันธ์ในครอบครัว})$$

4.3 ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม

ปัจจัยนำ ที่มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า ด้วยวิธีใดก็ตาม ได้แก่ อาชีพบิดา สุขภาพจิต และระดับคะแนน ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า ด้วยวิธีใดก็ตาม ได้ร้อยละ 32.33 ได้สมการในการทำนายดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = 1.04 + .82(\text{อาชีพบิดา}) + .97(\text{สุขภาพจิต}) + .69(\text{ระดับคะแนน})$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = .38 (\text{อาชีพบิดา}) + .40 (\text{สุขภาพจิต}) + .31 (\text{ระดับคะแนน})$$

ปัจจัยเอื้อ ที่มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม ได้แก่ การได้มาของยาบ้า ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของจำนวนครั้งที่เข้า

รับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม ได้ร้อยละ 9.26 ได้สมการในการทำนายดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = 1.23 + .72 (\text{การได้มาของยาบ้า})$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = .30 (\text{การได้มาของยาบ้า})$$

ปัจจัยเสริม ที่มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม ได้แก่ ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดา และกฎระเบียบของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตามได้ร้อยละ 41.91 ได้สมการในการทำนายดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = 1.43 + 4.57(\text{ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดา}) + .57(\text{กฎระเบียบของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า})$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\text{จำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า} = .62 (\text{ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดา}) + .27 (\text{กฎระเบียบของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า})$$

4.4 ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม มีอิทธิพลต่อผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อเดือน ของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ พบว่า

ปัจจัยนำ ไม่มีตัวแปรใดที่มีอิทธิพลต่อผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อเดือนของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ

ปัจจัยเอื้อ ที่มีอิทธิพลต่อผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อเนื่องของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ ได้แก่ ลักษณะที่อยู่อาศัย และรายได้ของครอบครัว ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนราคาขายบ้า มีความสัมพันธ์เชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อเนื่อง ของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ ได้ร้อยละ 36.0 ได้สมการในการทำนาย ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\begin{aligned} \text{ผลต่างของค่าใช้จ่าย} &= 861.84 + 3241.92 (\text{ลักษณะที่อยู่อาศัย}) \\ &+ 2575.94 (\text{รายได้ของครอบครัว}) \\ &- 2086.28 (\text{ราคาขายบ้า}) \end{aligned}$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned} \text{ผลต่างของค่าใช้จ่าย} &= .45 (\text{ลักษณะที่อยู่อาศัย}) \\ &+ .38 (\text{รายได้ของครอบครัว}) - .25 (\text{ราคาขายบ้า}) \end{aligned}$$

ปัจจัยเสริม ไม่มีตัวแปรตัวใดที่มีอิทธิพลต่อผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อเนื่องของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ

สรุปในภาพรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าซ้ำได้พบว่า

ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ระดับคะแนน สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา อาชีพบิดา และสุขภาพจิต (อายุในช่วง 11-13 ปี และ 17-19 ปี ชั้นปีที่กำลังศึกษาโดยเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2)

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ราคาขายบ้า ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง การได้มาของยาบ้า รายได้ของครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย

ปัจจัยเสริม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา กฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลรัฐญารักษ์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ

1.1 ปัจจัยนำ

ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าในระดับพอใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร และการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536) มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เวลาเรียนเพียง 1 คาบ/สัปดาห์/ภาคการศึกษา และหลักสูตรยังจัดให้เรียนในภาคที่ 2 ของปีการศึกษาเท่านั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับคำกล่าวของกรีนและครูเดอร์ (Green and Kreuder) อังโน ขวัญเมือง แก้วคำเกิง (2541: 123) ซึ่งกล่าวว่า ความรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม แต่การเพิ่มความรู้เพียงปัจจัยเดียวไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสมอไป อย่างไรก็ตามพฤติกรรมจะมีความยั่งยืนคงทนมากน้อยเพียงใด ความรู้ที่ถูกต้องถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง

ผลการเรียนนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สายพิน คงมาลัย, กำรไพจิตร (2539: 64) ที่พบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับแอมเฟตามีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี และสอดคล้องกับการศึกษาของ พรรณีภา นวกุล (2540) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับแอมเฟตามีนไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อรอนงค์ หงษ์ชุมแพ (2538) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับแอมเฟตามีน มีความสัมพันธ์กับการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้า ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เมื่อพิจารณาความรู้รายข้อ พบว่าข้อที่นักเรียนมัธยมศึกษาเสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่ตอบถูกน้อย มีดังนี้

ข้อที่ 2. “ยาบ้าในสภาวะบริสุทธิ์มีลักษณะอย่างไร” มีนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำตอบถูกเพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น ทั้งนี้อาจมาจากนักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นยาบ้าในสภาวะบริสุทธิ์ อีกทั้งไม่เคยให้ความสนใจเกี่ยวกับลักษณะยาบ้าที่บริสุทธิ์ จากการ

สัมภาษณ์พบว่านักเรียนไม่เคยสนใจอยากรู้เลยว่ายาบ้าในสภาวะบริสุทฐมีลักษณะอย่างไร ทราบเพียงแต่ว่าลักษณะยาบ้าที่ใช้อยู่ปัจจุบันเป็นอย่างไรเท่านั้น

ข้อที่ 6. “เมื่อใช้ยาบ้าในช่วงแรก ๆ ผู้เสพจะมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง ถ้าใช้ในขนาดไม่สูงนัก” มีนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าเข้าตอบถูกเพียง ร้อยละ 14.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่หมกหมุ่นกับการเสพยาบ้าจนลืมไปแล้วว่า การเสพยาบ้าช่วงแรก ๆ ผู้เสพจะมีอาการผิดปกติอย่างไรบ้าง อีกทั้งการสอนเรื่องเสพยาบ้าให้โทษในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก็ไม่ได้สอนถึงรายละเอียดและลักษณะของผู้เสพยาบ้า ส่วนใหญ่จะสอนเพียง 1 คาบต่อ 1 ภาคการศึกษา เท่านั้น

ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าเข้า ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าในระดับดี คือเห็นว่าการเสพยาบ้าเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ยังมีพฤติกรรมการเสพยาบ้าเข้าอีก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าแม้จะมีความรู้ในระดับพอใช้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายของการเสพยาบ้า แต่มิได้ตระหนักถึงอันตรายจากการเสพยาบ้า ซึ่งอันตรายจากการเสพยาบ้าที่จะมีผลต่อร่างกายนั้นต้องใช้เวลา นักเรียนอาจเห็นว่าตนเองเสพยาบ้าอยู่ทุกวัน แต่ไม่เกิดอันตรายต่อร่างกายเลย และอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะได้ปรากฏว่ามียาเสพติดชนิดอื่นที่ร้ายแรงกว่า แพร่หลายอยู่ในสังคมทุกวันนี้ เป็นสิ่งเปรียบเทียบให้เห็น จึงทำให้ดูว่าอันตรายจากการเสพยาบ้ามีน้อย การเลิกเสพยาบ้าก็ง่ายกว่าการเลิกใช้ยาเสพติดชนิดอื่น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของซูการ์ (Sugar) อังโน จีรพร สร้อยสุวรรณ (2539: 154) ซึ่งกล่าวว่า ทัศนคติทางเดียวไม่สามารถทำนายได้ ทัศนคติต้องพิจารณาพร้อมกับบรรทัดฐานของสังคมและนิสัยของบุคคลนั้นด้วย (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ขวัญเมือง แก้วคำแกิง (2541: 124) ที่พบว่า ทัศนคติต่อการเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับ ไสภณ เมฆธรณ และคณะ (2539: 350-367) ที่พบว่าทัศนคติต่อแอมเฟตามีนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้แอมเฟตามีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษากครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สายพินท กงมาลัย และคำธร โพจิตต์ (2539: 63-64) ที่พบว่า ทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับแอมเฟตามีนของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าเข้า ซึ่งมีทัศนคติต่อการเสพยาบ้าอยู่ในระดับดี แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ คือ ข้อ 1 “การเสพยาบ้าเพียงเล็กน้อยไม่ทำให้ติดได้” และข้อ 10 “การเสพยาบ้าในระยะเริ่มแรกไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่เห็นว่าการเสพยาบ้าเพียงเล็กน้อย ตนเองไม่มีอาการผิดปกติทาง

ร่างกาย ไม่มีอาการอยากยา และตนเองไม่ต้องเสพยาบ้าทุกวันก็สามารถอยู่อย่างปกติได้โดยไม่เห็น ว่าสิ่งผิดปกติใด ๆ ต่อร่างกาย แต่ในความเป็นจริง ผู้ที่เสพยาบ้า แม้ว่าจะเสพยาเพียงเล็กน้อยก็ตาม ก็ จะทำให้ติดได้ และยังคงเพิ่มปริมาณยาเสพติดให้มากขึ้นด้วย ดังนิยามขององค์การอนามัยโลก ที่ กล่าวไว้ ยาเสพติดเป็นยาซึ่งมีประสิทธิภาพในการสร้างสภาวะติดยาทางกายหรือทางใจ หรือทั้ง สองประการรวมกัน สภาพการติดยาเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันไปตามชนิด ของยา การติดยาเสพติดบางชนิดอาจไม่เกิดอันตรายต่อผู้เสพยาก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามยาเสพติดเป็น จำนวนมากที่มีฤทธิ์กระตุ้นหรือกดประสาทส่วนกลางหรือทำให้มีอาการ ความรู้สึกในสัมผัสต่าง ๆ เปลี่ยนไป แล้วก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคลและสังคมอย่างมากมา (วิชัย โปษยะจินดา, 2528)

ข้อ 20 “การเสพยาบ้าทำให้เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากฤทธิ์ ของยาบ้าที่กระตุ้นจิตประสาททำให้ผู้เสพรู้สึกว่าคุณเองไม่กลัวใครหรืออะไรทั้งสิ้น แต่ในด้านของ ความเป็นจริงการกล้าแสดงของผู้ที่เสพยาบ้า นั้นเป็นเพียงการถูกกระตุ้นของสมองโดยยาบ้าเท่านั้น

ความเชื่อต่อการเสพยาบ้า ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า เข้าส่วนใหญ่มีความเชื่อถูกต้องอยู่ในระดับดี คือ เชื่อว่าการเสพยาบ้าเป็นสิ่งไม่ดี แต่ยังมี พฤติกรรม การเสพยาบ้าซ้ำอีกอาจเป็นเพราะ แม้จะทราบว่าเสพยาบ้ามีอันตรายต่อสุขภาพ แต่ผลเสียที่ตน เองจะได้รับยังไม่ปรากฏให้เห็น และตนเองก็รู้จักควบคุมปริมาณการเสพยาบ้า จึงไม่ทำให้เกิด อันตรายต่อตนเองได้ง่าย ๆ อีกทั้งคิดว่าตนเองคงไม่โชคร้ายที่จะเกิดโรคหรือเป็นบ้าได้ และที่สำคัญ เชื่อว่าการเลิกเสพยาบ้าเป็นสิ่งที่ย่างจะเลิกเสพเมื่อไรก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของโครงการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมการฝึกหัดครู (2527) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า เมื่อใช้หรือติดยาเสพติด ถ้าต้องการจะเลิกเสพก็สามารถจะเลิกเสพได้ มากกว่าเลิกเสพไม่ได้ ซึ่งผล การวิจัยครั้งนี้ต่างจากการศึกษาวิจัยของ กัญญา ศรีนวล (2538) ที่พบว่า พระภิกษุไม่สูบบุหรี่ จะ มีความเชื่อเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมากกว่ากลุ่มที่สูบบุหรี่ จึงทำให้ ไม่สูบบุหรี่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำ มีความ เชื่อถูกต้องน้อย คือ ข้อ 18. “ยาบ้าเป็นยาเพิ่มพลัง ทำให้มีความอดทนในการทำงานสูง แม้ว่า ร่างกายจะอ่อนเพลียก็ตาม” ซึ่งความเชื่อนี้เป็นความเชื่อที่ผิด เป็นความเชื่อเกี่ยวกับคุณสมบัติของยา บ้าสมัยโบราณ ที่ว่า ยาบ้าเป็นยาเพิ่มพลังหรือยาได้ปี ทำให้ร่างกายมีเรี่ยวแรงในการทำงานได้มาก ขึ้น และไม่ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย เนื่องจากยาบ้ามีคุณสมบัติให้การกระตุ้นระบบประสาทและ ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ทำให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อใช้ยาบ้าไปนาน ๆ จะทำให้ระบบ ประสาทตึงเครียด และเกิดอาการผิดปกติทางจิตประสาทได้ อาจเกิดอาการคลุ้มคลั่ง ทำร้ายตนเอง

และหรือผู้อื่นได้ อีกทั้งยาบ้าไม่ใช่ยาที่เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ แต่เป็นเพียงยากระตุ้นประสาททำให้ทำงานได้นานขึ้นเท่านั้น

ลักษณะทางประชากร จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เสพยาบ้าจำนวนมากเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร จิรวัดน์กุล (2529) ที่พบว่านักเรียนชายต้องการลดความทุกข์ไม่สบายใจน้อยกว่าเพศหญิง และมักเก็บความรู้สึกไว้คนเดียวจนอาจหาทางออกโดยการใช้ยาบ้า หรือยาเสพติดชนิดอื่นได้มากกว่านักเรียนหญิง โดยพบมากในกลุ่มอายุ 14-16 ปี ระดับชั้นที่กำลังศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ส่วนผลการศึกษานั้นพบว่ามีเกรดเฉลี่ยค่อนข้างต่ำคืออยู่ในช่วง 1.01-2.00 และเรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล แสดงให้เห็นว่ามีการใช้ยาบ้าในเด็กนักเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภาณี สุขทรรณีย์ (2536) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เริ่มเสพยาเสพติดจะเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำสอดคล้องกับการศึกษาของ ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับไม่ดีมีการใช้ยาบ้าประมาณร้อยละ 20 ส่วนผู้ที่มีผลการเรียนดีมีการใช้ยาบ้าร้อยละ 5

สถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา พบว่าส่วนใหญ่ผู้เรียนอาศัยอยู่ร่วมกับบิดา-มารดา ซึ่งขัดกับแนวความคิดเดิมที่เชื่อว่าเด็กและเยาวชนจะติดสารเสพติดเนื่องจากสาเหตุหนึ่งคือมาจากครอบครัวที่แตกแยกกัน ทำให้น่าสนใจว่า แม้ว่าในครอบครัวที่บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน แต่ไม่สามารถร่วมมือกันให้การดูแลเอาใจใส่ลูกได้เท่าที่ควร ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ นพพร พานิชสุข (2523) พบว่า ปัญหาในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการใช้ยากระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีน จากสภาพครอบครัวที่ย่ำร้าย ทำให้เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดที่ปรึกษา ขาดที่ซัดเหนี่ยวทางใจ สิ่งนี้ถือว่าเป็นลักษณะโครงสร้างของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้วัยรุ่นต้องออกไปคบเพื่อนนอกบ้านจนถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าสถานภาพสมรสของบิดา-มารดาของผู้เรียนอยู่ร่วมกัน แต่อาจจะไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจบีบบังคับให้ทั้งบิดาและมารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาในการให้ความรัก ความอบอุ่นแก่บุตร ซึ่งทั้งความรักและความอบอุ่นนี้เป็นเกราะป้องกันยาเสพติดได้ดีที่สุด

อาชีพของบิดา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาจทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการสอดส่องดูแลความประพฤติ

ของนักเรียน แต่ให้เงินเป็นการตอบแทนความรักความอบอุ่น ซึ่งเงินไม่ใช่ทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนต้องการ แต่นักเรียนที่เสพยาบ้าจำเป็นต้องความรักความอบอุ่น และความเข้าใจมากกว่าเงินตราที่บิดามารดามอบให้ นอกจากนี้บิดาอาจมีความเครียดเนื่องจากการประกอบอาชีพ ทำให้เมื่อกลับมาถึงบ้านจึงมีอาการหงุดหงิดและไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่บุตรของตนเองได้เท่าที่ควรและจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่มักกล่าวว่าบิดาคิดว่ามารดา และไม่ค่อยมีเวลาที่จะพูดคุยได้ตามทุกข์สุขของกันและกัน

อาชีพของมารดา พบว่าส่วนใหญ่มารดาประกอบอาชีพรับจ้าง อาจจะไม่ค่อยมีเวลาในการสอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มารดาประกอบอาชีพนอกบ้าน ไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลบุตร และบางส่วนมารดาไม่ค่อยรับฟังหรือให้คำปรึกษาแก่บุตร เนื่องจากมารดาเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานนอกบ้านและยังต้องกลับมาทำงานบ้านอีก ซึ่งเมื่อมารดาของนักเรียนที่เสพยาบ้าเหนื่อยเหน็ดเหนื่อยก็มักจะพุดมากและมักจะทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ทำให้นักเรียนขาดผู้ที่ให้คำแนะนำปรึกษาและเกิดความเบื่อหน่ายในการขอรับคำปรึกษาจากมารดา

สุขภาพจิตของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้ามีสุขภาพจิตแบบอาการทางจิตผิดปกติ แบบมีอาการซึมเศร้า และแบบไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เสพยาบ้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริพร จิรวัดณ์กุล (2529) อ่างใน ชมภูษ หนูน้อย (2539: 97) ที่กล่าวว่านักเรียนชายมีความต้องการลดความทุกข์ไม่สบายใจน้อยกว่าผู้หญิง แสดงว่า เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจก็มักจะใช้วิธีการเก็บความรู้สึกไว้มากกว่าที่จะปรึกษาผู้อื่น ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาส่วนใหญ่ นักเรียนมักจะไม่เคยปรึกษาใคร จะคิดเองเสมอทำให้เกิดความเก็บกดและแสดงออกมาในรูปแบบของอาการผิดปกติทางจิต

ในส่วนของลำดับที่ของบุตรพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนที่เสพยาบ้าเป็นบุตรคนแรก อาจเนื่องมาจากการเป็นบุตรคนแรกของครอบครัวทำให้ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดา-มารดาแบบตามใจและปกป้องคุ้มครองมากเกินไป ไม่เคยให้ช่วยเหลือตนเอง บิดา-มารดาเป็นผู้ทำให้ทุกอย่าง ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง ส่งผลให้ถูกชักนำไปสู่การกระทำผิดได้ง่ายกว่า

1.2 บังคับซื้อ

ราคาของยาบ้า ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เสพยาบ้าจำนวนมากซื้อยาบ้าในราคาเม็ดละ 91-100 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ค่อนข้างสูง จากการศึกษาของ วัชรภา ศรีสังจะเลิศ วาจา (2541) พบว่า ราคาซื้อ-ขาย ยาบ้าตามท้องตลาดเม็ดละ 75-120 บาท แต่ราคาทางภาคใต้จะต่ำกว่าภาคอื่น คือราคาเม็ดละไม่เกิน 70 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตเม็ดละ 45 บาทเท่านั้น

การได้มาของยาบ้า และแหล่งที่ซื้อยาบ้า ส่วนใหญ่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมาก ได้ยาบ้ามาจากการซื้อยาบ้าด้วยตนเอง โดยซื้อจากแหล่งที่ส่วนใหญ่เป็นบ้านพักอาศัยแต่ชายยาบ้าโดยเฉพาะ เนื่องจากนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากต้องเสพยาบ้าทุกวัน และมีรายได้ประจำจาก ผู้ปกครอง อีกทั้งยังสามารถ รวมเงินกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มเดียวกันได้ ซึ่งสามารถนำเงินไปซื้อยาบ้ามาเสพเองพร้อมกับเพื่อน ๆ กลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้ แหล่งที่ซื้อยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากเป็นบ้านพักอาศัยธรรมดาแต่ชายยาบ้าโดยเฉพาะ อาจเนื่องมาจากการซื้อยาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ต้องทำในที่ลับเฉพาะ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ ชีระชัยพิริยะศักดิ์ (2541) ที่พบว่า ผู้ที่เสพยาบ้าจำนวนมากจะหาซื้อยาบ้าในบิมน้ำมัน อย่างไรก็ตามการซื้อยาบ้า แม้ว่าจะซื้อขายกันที่ใดก็ผิดกฎหมายเช่นกัน เพียงแต่ภายในบ้านพักอาศัยจะเป็นที่ลับเฉพาะมากกว่า ไม่มีบุคคลภายนอกเข้ามาดู มาเห็น พฤติกรรมของผู้ค้าและผู้เสพ

เวลาที่นิยมเสพยาบ้า พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากเสพยาบ้าในช่วงเวลาเช้ามืดก่อนเข้าเรียน เนื่องจากเชื่อว่าเมื่อเสพยาบ้าช่วงเช้าจะมีแรง มีพลังในการปฏิบัติภารกิจได้ตลอดวัน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากได้ให้เหตุผลว่า ถ้าไม่เสพช่วงเช้าจะง่วงนอนและไม่สามารถเรียนหนังสือได้ อีกทั้งเมื่อมาพบเพื่อนช่วงเช้าก็จะรวบเงินกันซื้อยาบ้าจากเพื่อนที่ขายยาบ้าหรือเดินไปซื้อในแหล่งที่ขายแล้วนำมาเสพกันก่อนเข้าเรียน และจะปฏิบัติเช่นนี้เป็นประจำทุกวัน

สถานที่ในโรงเรียนที่นิยมเสพยาบ้า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมาก นิยมเสพยาบ้าในห้องน้ำหรือในสุขาของโรงเรียน เนื่องจากเป็นที่ลับเฉพาะไม่ค่อยมีอาจารย์หรือครูผู้ปกครองมาสอดส่องดูแล และถ้าเสพยาบ้าในช่วงเช้ามืดก่อนโรงเรียนเข้าเรียน ก็จะไม่มีการสอดส่องดูแลเลย เนื่องจากครู-อาจารย์มาทำงานสาย และห้องน้ำหรือห้องสุขาของโรงเรียนนับว่าเป็นที่ส่วนตัวและลับเฉพาะมากกว่าสถานที่อื่น ๆ ในโรงเรียน

รายได้ของครอบครัว พบว่านักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้ อยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน อาจเนื่องมาจากบิดาของนักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ประกอบกับมารดาของนักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับจ้าง จึงมีรายได้เพียงพอที่จะดูแลครอบครัวให้อยู่อย่างสุขสบายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิตรา เผ่าทรัพย์ (2520) พบว่าครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจปานกลางมีสมาชิกบิดาเสพยาบ้ามากที่สุด รองลงมาคือฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและสูงตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ได้รับเป็นค่าอาหารและค่าขนมวันละ 21-50 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่มากพอที่จะนำไปแบ่งปันเพื่อซื้อยาบ้ามาเสพ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่จะนำเงินที่ได้จากผู้ปกครองช่วงเช้ามารวมกันแล้วนำไปซื้อยาบ้ามาเสพ ซึ่งยาบ้า 1 เม็ด ราคา 50-100 บาท รวมเงินกัน 2 คนก็สามารถ ซื้อยาบ้ามาเสพได้ 1 เม็ด และช่วงพักกลางวันก็จะไม่รับประทานอาหารเช้าเนื่องจากฤทธิ์ของยาบ้าเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะไม่ทำให้อายุอาหารผู้เสพจึงมีร่างกายที่ซูบผอมทรุดโทรม

ลักษณะที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในชุมชนชนบทนอกเขตเมือง (ต่างจังหวัด ต่างอำเภอ) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ สมจิตต์ ภาคิกร และคณะ (2527) ที่พบว่า การใช้จ่ายเสพยาบ้าให้โทษชุมชนในเมืองมากกว่าชนบท แต่อย่างไรก็ตาม สภาพแวดล้อมในชนบทหรือในเขตชุมชน ปัจจุบันมีสภาพไม่ค่อยแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเช่นในสมัยโบราณ เนื่องจากการคมนาคม การติดต่อสื่อสาร สะดวกรวดเร็ว สภาพแวดล้อมจะต่างกันเพียงลักษณะทางกายภาพเท่านั้นแต่ความเจริญและเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความทันสมัยทัดเทียมกัน

1.9 ปัจจัยเสริม

การมีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า พบว่านักเรียนที่เสพยาบ้าเข้าส่วนใหญ่ ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ กองสารวัตรนักเรียน (2536) พบว่าบิดาของนักเรียนที่ใช้สารเสพยาบ้ามีการดื่มสุรา ร้อยละ 60.62 สูบบุหรี่ ร้อยละ 55.35 และขัดแย้งกับการศึกษาของ นิรมล เปลี่ยนจรรยา (2532) พบว่า ครอบครัวมีอิทธิพลที่สำคัญที่สุดต่อการติดยาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้แก่ การที่นักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดาใช้สารเสพยาบ้า สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยอาจทำให้ข้อมูลเบี่ยงเบนได้แต่จากการสัมภาษณ์พบว่าสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนที่เสพยาบ้าเข้า มีการเสพยาบ้าเช่นกันแต่มีเพียงร้อยละ 22.0 เท่านั้น

ซึ่งสมาชิกในครอบครัวที่พบว่าเสพติด ส่วนใหญ่ คือพี่ชายของนักเรียนเสพยาบ้ามากที่สุดถึงร้อยละ 14.0 อย่างไรก็ตามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า มิใช่มีเฉพาะการมีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้าเท่านั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเสพยาบ้าได้

การมีเพื่อนสนิทเสพยาบ้า จากการวิจัยนี้พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากมีเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียนเสพยาบ้าเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธรรมชาติของเด็กเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น มักต้องการเพื่อนมาก ต้องการการยอมรับ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในกลุ่ม และจะแสดงออกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในกลุ่ม โดยเด็กวัยนี้มักจะคบเพื่อนที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งคล้ายกับตน อิทธิพลของเพื่อนสามารถโน้มน้าวจิตใจของเด็กวัยนี้ให้กระทำตามกลุ่มเพื่อนได้โดยไม่ยาก ทั้งในเรื่องดีและเลว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาวิณี อยู่ประเสริฐ (2540) ที่พบว่า นักเรียนที่ใช้สารเสพติดส่วนใหญ่มักมีเพื่อนใช้สารเสพติดด้วย เหมือนกับการวิจัยของ ยุบลวรรณ ประมวลรัฐการ (2532) พบว่าการคบเพื่อนที่ใช้สารเสพติดนั้น มีผลกระทบต่อการใช้สารเสพติด และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย (2522) ซึ่งพบว่า เพื่อนที่ใช้ยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นเช่นกัน

กฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนในการห้ามเสพยาบ้า และมาตรการลงโทษ เมื่อพบว่านักเรียนเสพยาบ้า ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เสพยาบ้าทุกรายทราบว่า ทางโรงเรียนมีกฎระเบียบข้อบังคับในการห้ามเสพยาบ้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนทราบว่ายาบ้าเป็นยาเสพติดให้โทษและเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ฉะนั้น เมื่อเสพในสถานศึกษาก็ควรที่จะผิดกฎระเบียบของโรงเรียนด้วยเช่นกัน ส่วนในด้านของมาตรการลงโทษนั้น พบว่าส่วนใหญ่ทางโรงเรียนยังลงโทษเพียงแค่ภาคทัณฑ์เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการลงโทษที่ไม่รุนแรงและไม่ทำให้นักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำเกรงกลัว ควรมีการลงโทษที่รุนแรงและควรมีคณะกรรมการพิจารณาโทษไว้ในโรงเรียนด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนไม่หันไปเสพยาบ้าซ้ำอีก

กฎหมายเกี่ยวกับยาบ้า ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ที่บัญญัติโทษในการเสพ การค้า ยาบ้าไว้สูงสุดเท่าโทษของการเสพ การค้า เฮโรอีน ซึ่งมีจูนับว่ายาบ้า เป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 นั้น นักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำ ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงโทษและบทบัญญัติตามกฎหมาย ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงโทษตามกฎหมายของการกระทำผิดเกี่ยวกับยาบ้าตามสื่อโฆษณาต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง โปสเตอร์ แผ่นพับ และสื่อโฆษณานรตประจำทาง เป็นต้น

ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า บิดา-มารดาของนักเรียนที่เสพยาบ้าจำนวนมาก เลี้ยงดูนักเรียนแบบตามใจ ปกป้องคุ้มครอง อาจเนื่องมาจากการเลี้ยงดูแบบตามใจ ไม่ว่าจะกล่าวตักเตือนเมื่อถูกทำผิด รวมถึงการเลี้ยงดูแบบปกป้องคุ้มครอง ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูที่ผิดลูกไม่มีโอกาสจะคิดเอง ทำเองเลยทำให้ถูกขาดความมั่นคงทางจิตใจ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ที่รุมเร้าเข้ามาทำให้นักเรียนหันไปพึ่งยาเสพติดได้ง่ายขึ้น

ความสัมพันธ์ในครอบครัว จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนที่เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ บิดา-มารดา ทะเลาะกันบ่อย ทำให้นักเรียนขาดความสนิทสนม ขาดความรักความอบอุ่น ทำให้บุคลิกภาพของนักเรียนไม่เข้มแข็งและอาจตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูง หรือถูกหลอกลวงให้ใช้ยาเสพติดได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาวิณี อยู่ประเสริฐ (2540) ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีระดับต่ำ พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของเด็กวัยรุ่นก็จะเพิ่มขึ้น

ความสัมพันธ์กับครู จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากมีความสัมพันธ์กับครูเพียงร้อยละ 6.0 ซึ่งนับว่าต่ำมาก อาจเนื่องมาจากนักเรียนในกลุ่มนี้ไม่ค่อยกล้าที่จะปรึกษาไต่ถาม ครู-อาจารย์ ประกอบกับครู-อาจารย์ ไม่มีเวลาให้กับนักเรียนด้วยเช่นกันจึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีน้อยมาก ทำให้นักเรียนไม่มีที่ปรึกษา อยู่บ้านนักเรียนก็ขาดบิดา-มารดาที่คอยสนใจ อบรมสั่งสอน เมื่อมาถึงโรงเรียน ครู-อาจารย์ก็ไม่มีเวลาให้กับนักเรียนจึงขาดที่พึ่งที่ปรึกษา ซึ่งถ้าช่วงใดที่นักเรียนพบภาวะวิกฤตในชีวิต แล้วขาดผู้ที่ให้คำปรึกษาให้กำลังใจก็จะทำให้นักเรียนหันกลับไปใช้ยาบ้าอีกได้

ความสัมพันธ์กับเพื่อน จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า มีความสัมพันธ์กับเพื่อนถึงร้อยละ 38.0 ซึ่งอาจเนื่องมาจาก นักเรียนขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว จึงหันหน้ามาปรึกษาเพื่อน ซึ่งเพื่อนเป็นผู้ที่อยู่ในวัยเดียวกัน พูดคุยกันรู้เรื่องกว่าเข้าใจปัญหามากกว่า แต่เพื่อนกับตนเองก็มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตมาพอ ๆ กัน เพราะฉะนั้น เมื่อมาขอรับคำปรึกษาจากเพื่อนก็จะได้รับคำตอบ หรือการชักชวนให้ไปหาสิ่งทดแทนในสิ่งที่ตนขาดหายไป เช่น ถ้ามีเรื่องกลุ่มใจก็ชักชวนกลุ่มใจโดยการเสพยาบ้า เพื่อให้ลืมความทุกข์ ความกลัดกลุ้มใจ เป็นต้น ฉะนั้น บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง จึงควรสอดส่องดูแลให้บุตร-หลาน

ของตนคบแต่เพื่อนที่ดี ไม่มีผู้สมเสพยาเสพติด เพื่อเป็นการนำพาให้บุตรหลานของท่านรอดพ้นจากสิ่งเสพติดตลอดไป

2. พฤติกรรมการเสพยาบ้า

อายุที่เริ่มเสพยาบ้า จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 14-16 ปี ซึ่งอายุที่เริ่มเสพยาบ้ากับอายุที่เสพยาบ้าซ้ำนั้นไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าใดนัก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์นั้น เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เสพยาบ้าไม่นาน และหยุดเสพยาบ้าไม่นาน ส่วนใหญ่พบว่าหยุดเสพยาเพียง 2-4 สัปดาห์ เท่านั้น และเริ่มเสพยาซ้ำในช่วงสั้น ๆ ส่วนใหญ่ ระยะเวลาที่เสพยาซ้ำจะนานกว่า 3-6 เดือนเท่านั้น เมื่อนำระยะเวลาที่หยุดเสพยา บวกกับระยะเวลาที่เสพยาซ้ำ และบวกกับอายุที่เริ่มเสพยาก็จะมีอายุไม่แตกต่างกันเท่าใด จึงอาจกล่าวได้ว่าอายุที่เริ่มเสพยาบ้ากับอายุที่เริ่มเสพยาซ้ำไม่แตกต่างกันเลย

ระยะเวลาในการเสพยาบ้า จากผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาที่นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาซ้ำใช้ระยะเวลาในการเสพยาบ้าอยู่ในช่วง 3-6 เดือน อาจเนื่องจากสภาพร่างกายทรุดโทรม หรือทางโรงเรียนตรวจปัสสาวะพบว่ามีสารเสพติดอยู่ในปัสสาวะหรืออีกส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าตนเองอยากเลิกเสพยาบ้า เนื่องจากเบื่อหน่าย ไม่อยากมีสภาพเดิม ๆ

จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เลิกเสพยาบ้าได้ 1 ครั้ง ถึงร้อยละ 50.0 อาจเนื่องมาจากนักเรียนยังอยู่ในวัยเรียน และอยู่ในโรงเรียน ครู-อาจารย์ คอยสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนเองจากเดิมเคยเสพยาบ้ามาแล้วครั้งหนึ่งและยังหันกลับไปเสพยาซ้ำใหม่ ซึ่งนักเรียนอาจมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปทำให้อาจารย์และผู้ปกครองตรวจพบ ฉะนั้นจึงนำตัวเข้ารับการบำบัดรักษาในโรงพยาบาล

ผลต่างของค่าใช้จ่ายในการซื้อยาบ้าต่อเดือนของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาซ้ำ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนที่เสพยาซ้ำเสียค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าในช่วงปัจจุบันมากกว่าเสียค่าใช้จ่ายในการเสพยาครั้งแรก อยู่ในช่วงระหว่าง 501-1,000 บาท แสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาซ้ำ ใช้ยาบ้าในขนาดที่สูงขึ้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาซ้ำได้ทราบว่าเมื่อใช้ยาบ้าไปนาน ๆ นักเรียนสามารถซื้อยาบ้าได้ในราคาที่

ถูกลง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อค่าใช้จ่ายที่นักเรียนเสียไปกับการเสพยาบ้าในปัจจุบันมีราคามากกว่าในอดีตเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำมีการเสพยาบ้าในปริมาณที่มากขึ้น

สาเหตุที่ไม่สามารถเลิกเสพยาบ้าได้สำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนเคยเลิกเสพยาบ้ามาแล้วหนึ่งครั้ง แต่จากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังมีจิตใจไม่เข้มแข็งพอที่จะล้มรสชาติของยาบ้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชาญกมิต ก. สุริยมนตรี และคณะ (2529: บทคัดย่อ) ได้ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านสภาพจิตใจที่อ่อนแอเป็นปัจจัยหลักคอยผลักดันให้ผู้ติดยาเสพติดกลับไปติดยาซ้ำและส่วนใหญ่ยอมรับว่าตนเองมีจิตใจที่ไม่เข้มแข็งพอที่จะล้มรสชาติของยาเสพติดได้ ตรงกันข้ามกลับหลงใหลในรสชาติของยาเสพติดมากขึ้นไปอีก ซึ่ง พรศิริ ชาติยานนท์ และคณะ (2522: 32) ได้ศึกษาในลักษณะเดียวกันว่า ผู้เสพยาต่างยืนยันว่า สภาพจิตใจอ่อนแอเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่จะต้องพยายามแก้ไขเอาชนะให้ได้ มิใช่รอให้บุคคลอื่นคอยช่วยเหลือตลอดไป ส่วนเหตุผลรองลงมาของการกลับไปเสพยาบ้าซ้ำนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาที่ติดยาซ้ำให้เหตุผลว่า เนื่องจากยังมีเพื่อนและผู้ใกล้ชิดเสพยาบ้าอยู่จึงหันกลับไปใช้ยาซ้ำอีก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พ.ต.ท.จิรจักษ์ พรหมโมบล (2530) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญของการ กลับไปเสพยาบ้าซ้ำพบว่า ส่วนใหญ่กลับไปถิ่นที่อยู่อาศัยเดิมซึ่งเป็นแหล่งยาเสพติด รองลงมาคือกลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิมและชักชวนให้เสพยาซ้ำอีก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย (2522) ที่พบว่า สาเหตุการกลับมาติดยาเสพติดซ้ำ เพราะเพื่อนแนะนำชักชวนและมีเรื่องไม่สบายใจ

ซึ่งการเลิกเสพยาบ้า นั้น ตนเองต้องมีความตั้งใจที่จะเลิกเสพยาบ้าและบุคคลใกล้ชิดควรให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ และส่งเสริมให้ทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ทดแทนการเสพยาบ้า และอาจจัดโปรแกรมการลด ละ เลิก เสพยาบ้าในสถานศึกษาขึ้นโดยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ

ปัจจัยนำ พบว่า อายุ ลำดับที่ของบุตร ชั้นปีที่กำลังศึกษาและสถานภาพการสมรสของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำ ส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 14-16 ปี เป็นช่วงอายุที่บิดา-มารดาเห็นว่า เริ่มโตเป็นผู้ใหญ่ แล้วไม่ จำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแล จึงปล่อยให้ไปเป็นอิสระ และมีความคิดเห็นเป็นของตนเองมากขึ้น มีการเข้าสังคมกับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เรียกว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต

เพราะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ความรู้สึก ต่าง ๆ เป็นไปอย่างรุนแรง อารมณ์อ่อนไหวง่าย มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ทำในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จึงเป็นช่วงอายุที่ง่ายต่อการชักจูงไปในทางที่ผิด

ในส่วนของลำดับที่ของบุตรนั้น นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมากเป็นบุตรคนแรกซึ่งบิดา-มารดา มักจะทุ่มเทความรัก ความเอาใจใส่ ความสนใจ ความคาดหวังให้กับบุตรจึงทำให้บุตรมีความคับข้องใจไม่มีทางระบายออกจึงหาทางออกด้วยการหาสิ่งทดแทนโดยการเสพยาบ้า

ด้านชั้นปีที่กำลังศึกษา มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการเสพยาบ้า นั้น อาจเนื่องมาจากผลการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าจำนวนมาก เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีอายุอยู่ในช่วง 14-16 ปี บิดา-มารดา เห็นว่าเริ่มโตเป็นผู้ใหญ่และรู้จักคิดแล้วจึงปล่อยปละละเลย ไม่ค่อยใส่ใจดูแลสอดส่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาบ้า ฉะนั้นเด็กในระดับชั้นนี้จึงมีการเสพยาบ้า จำนวนที่สุดและมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการเสพยาบ้าซ้ำด้วย

สำหรับสถานภาพการสมรสของบิดามารดา ซึ่งเป็นปัจจัยนำและมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการเสพยาบ้าซ้ำนั้น จากผลการวิจัยส่วนใหญ่ที่เสพยาบ้าซ้ำมีครอบครัวที่บิดา-มารดาอยู่ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีสมบัติ บุญเมือง (2527) ซึ่งพบว่า วัยรุ่นที่ติดเฮโรอีน ส่วนใหญ่ บิดา-มารดาเลี้ยงดู มาตั้งแต่เด็ก เมื่อวัยเด็กมีความสุขบ้าง ทุกข์บ้าง และไม่ได้รับการอบรมที่ดีพอ ซึ่งในการศึกษานี้ก็เช่นกัน แม้ว่านักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำจะอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา แต่บิดา-มารดาก็ทะเลาะและขัดแย้งกันบ่อย ไม่ค่อยมีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร ทำให้บุตรขาดที่ยึดเหนี่ยว ขาดที่ปรึกษา จึงหันหาเสพยาบ้า

ปัจจัยอื่น ได้แก่ ราคาขายบ้า ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว การได้มาของยาบ้า แหล่งที่ซื้อขายยาบ้า สถานที่เสพยาบ้า ลักษณะที่พักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสพยาบ้าซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยเสริม การมีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสพยาบ้าซ้ำ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำจำนวนมากไม่มีสมาชิกในครอบครัวเสพยาบ้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนในกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในครอบครัว ไม่ค่อยได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว จากการสัมภาษณ์พบว่าบิดา-มารดาของนักเรียนที่เสพยาบ้าซ้ำจำนวนมากไม่มีเวลาในการอบรม ดูแล และสอบถามทุกข์สุขของนักเรียนเท่าที่ควร นักเรียนจึงหันหลังให้กับครอบครัวและไปคบเพื่อนที่เสพยาบ้าแทน ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ ศรีสมบัติ

บุญเมือง (2527) ที่ศึกษาถึงวัยรุ่นที่ติดเฮโรอีน จำนวน 200 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ พบว่าคนในครอบครัวที่มีสมาชิกใช้สารเสพติดนั้นจะทำให้เด็กที่อยู่ในบ้านเห็นเป็นเรื่องธรรมดาไม่เป็นความผิด จึงได้ปฏิบัติตาม

ปัจจัยเสริมด้านลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลต่างของค่าใช้จ่ายของการซื้อยาบ้าต่อเดือนในการเสพครั้งแรกกับการเสพซ้ำ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าลักษณะการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน แบบตามใจแต่มีเหตุผล และแบบอิสระให้คิดเอง แก่ปัญหาเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนวรรณ อาษารัฐ (2538) อ่างใน ภาวิณี อยู่ประเสริฐ (2540) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย คิดเอง ทำเอง คัดสินใจเองก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนอันจะนำไปสู่พฤติกรรมการเสพยาเสพติดได้

สำหรับความสัมพันธ์กับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าซ้ำในด้านของจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าความสัมพันธ์กับครูของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้าซ้ำมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก อาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการหันกลับไปเสพยาบ้าซ้ำของนักเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนไม่มีผู้ให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี ความสัมพันธ์กับครูก็ ไม่ดีเช่นกัน เมื่อนักเรียนขาดที่พึ่งทางใจ เมื่อเกิดปัญหา และหาทางออกไม่ได้จึงทำให้หันกลับไปเสพยาบ้าซ้ำอีก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษา วิทยาลัยศึกษานักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม และวิทยาลัยเทคนิค ในภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษาทั้งสิ้นมี 6 ตัวแปร คือ ความรู้สึกผูกพันกับบิดา-มารดา ความรู้สึกผูกพันกับสถาบัน ครู อาจารย์ ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ ความเชื่อในบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ของสังคม และความรวดเร็วในการลงโทษ โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ความรู้สึกผูกพันต่อสถาบัน ครู อาจารย์

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับ พฤติกรรมการเสพยาบ้าโดยวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน เพื่อเลือกตัวทำนายพฤติกรรมกร เสพยาบ้า

ปัจจัยนำ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยนำที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า คือ อายุ ช่วง 17-19 ปี มีผลเชิงบวกต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า และชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพการสมรสของ บิดามารดา อายุ ช่วง 11-13 ปี และอาชีพของบิดา มีผลเชิงลบต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า โดยมีความ สามารถในการทำนายได้ร้อยละ 88.09

อายุ ชั้นปีที่ศึกษามีผลเชิงบวก และสุขภาพจิตมีผลเชิงลบต่อระยะเวลาในการเสพยาบ้า โดยมีความสามารถในการทำนายได้ ร้อยละ 46.01 อาชีพของบิดา สุขภาพจิตและระดับ คะแนนมีผลเชิงบวกต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่หยุด เสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม โดยมีความสามารถในการทำนาย ได้ร้อยละ 32.33 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อายุ ช่วง 17-19 ปี เป็นอายุช่วงที่สูงขึ้น มีอิสระในการกระทำพฤติกรรมส่วนตัวได้มากขึ้น รวมถึง สุขภาพจิตพบว่านักเรียนมีสุขภาพจิตแบบมีอาการทางจิต แบบมีความรู้สึกซึมเศร้า และแบบไม่ ชอบติดต่อกับผู้อื่น ระดับคะแนนพบว่ากลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ย 1.01 - 2.00 เป็นผลให้เกิดการเสพยา บ้าซ้ำได้ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ระดับคะแนนที่ต่ำลงทำให้มีโอกาสเสพยาบ้าได้ง่ายขึ้น ส่วนอายุ ช่วง 11-13 ปี ชั้นปีที่ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 สถานภาพการสมรสของบิดามารดา มีผลตรงข้าม กับการเสพยาบ้าอาจเนื่องมาจากอายุน้อย ความคิดอ่านเหตุผลยังไม่ดีพอ ระดับชั้นที่ศึกษา ยัง เรียนน้อยโอกาสที่จะหลงผิดกลับไปติดยาบ้าก็มามากขึ้น อีกทั้งสถานภาพการสมรสของบิดา- มารดา ถ้าแตกแยก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี เด็กไม่มีที่พึ่งที่ปรึกษาที่มีโอกาสที่จะไปติด ยาบ้าซ้ำอีกได้เช่นกัน

ปัจจัยเอื้อ ผลการวิจัยพบว่า ราคาขายบ้ามีผลเชิงลบต่ออายุที่เริ่มเสพยาบ้า โดยมิ ความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 10.55 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครอง มีผลเชิงลบต่อ ระยะเวลาในการเสพยาบ้า โดยมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 12.62 การได้มาของยาบ้า มีผลเชิงบวกต่อจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยา บ้าด้วยวิธีใดก็ตาม โดยมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 9.26 ลักษณะที่อยู่อาศัยและรายได้ ของครอบครัวมีผลเชิงบวก ส่วนราคาขายบ้ามีผลเชิงลบต่อผลต่างของค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าต่อ เดือน ของการเสพครั้งแรกและการเสพซ้ำ โดยมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 36.0 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ราคาขายบ้ายิ่งสูง พฤติกรรมการเสพยาบ้ายิ่งจะน้อยลง เนื่องจากนักเรียนไม่มีเงินซื้อ ยาบ้ามาเสพ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองก็เช่นกันถ้านักเรียนได้รับน้อย นักเรียนก็ไม่มีเงินที่จะ

นำไปซื้อยาฆ่ามาเสพเป็นการลดพฤติกรรมการเสพยาฆ่าได้ ส่วนการได้มาของยาฆ่า ถ้าได้มาง่าย มีความสะดวกในการได้มาของยาฆ่า นักเรียนก็จะยังคงพฤติกรรมการเสพยานั้นไว้ ในด้านของ ลักษณะที่อยู่อาศัยและรายได้ของครอบครัว ถ้าครอบครัวใดอาศัยอยู่ในแหล่งค้าขายบ้านนักเรียน สามารถหาขายยาฆ่าได้สะดวก ก็จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเสพยาฆ่าได้อีกเช่นเดียวกันกับรายได้ของครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีรายได้มาก บิดา-มารดาก็จะให้ค่าใช้จ่ายแก่บุตร-ธิดามากตามไปด้วย จึงเป็นส่วนที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเสพยาฆ่าได้มากขึ้น

ปัจจัยเสริม ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลเชิงบวกกับระยะเวลาในการเสพยาฆ่า โดยมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 10.58 ลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา และกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนในการห้ามเสพยาฆ่ามีผลเชิงบวกกับจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาฆ่า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาฆ่าโดยวิธีใดก็ตาม โดยมีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 41.91 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในครอบครัวจากผลการวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ จึงอาจเป็นไปได้ว่าถ้าความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี ไม่มีคนคอยแนะนำตักเตือน จะส่งผลให้เด็กนักเรียนหันกลับไปเสพยาฆ่าได้โดยเฉพาะในด้านของระยะเวลาในการเสพยาฆ่า ถ้าความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดีนานเท่าไร นักเรียนก็จะใช้เวลาในการเสพยาฆ่าช้านานเท่านั้น ส่วนด้านลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา และกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนในการห้ามเสพยาฆ่า เมื่อลักษณะการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือให้อิสระแก่ตัวนักเรียนมากเกินไปก็จะมีส่วนให้นักเรียนหันกลับไปเสพยาฆ่าได้ตามความต้องการของนักเรียนเอง โดยไม่มีใครบังคับ ในส่วนของกฎระเบียบก็เช่นกันแม้ว่าจะมีกฎระเบียบ แต่ผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบหย่อนยาน กฎระเบียบไม่เอาจริงเอาจังก็จะทำให้หันกลับไปเสพยาฆ่าได้ตามจำนวนครั้งที่นักเรียนต้องการเช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการเสพยาฆ่าของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้ารับการศึกษา ในโรงพยาบาลธัญญารักษ์พบว่า ปัญหาการเสพยาฆ่าเกิดจากเหตุปัจจัยหลายอย่างร่วมกัน ฉะนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าแต่ละปัจจัยควรมีการแก้ไขให้ตรงประเด็นมากที่สุด ผู้วิจัยจึงแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น

1. ในฐานะของผู้เสพเอง จากการศึกษาพบว่านักเรียนหันกลับมาเสพยาบ้า เนื่องจากสภาพจิตใจไม่เข้มแข็งพอ ทั้งยังมีเพื่อนสนิทเสพยาบ้าอยู่ นักเรียนจึงควรปฏิบัติตนดังนี้

1.1 ตำรวจตนเองว่าตนเองต้องการอะไร และตั้งใจให้แน่วแน่ว่าจะเลิกเสพยาบ้า โดยให้สัญญากับตนเองว่าจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีก

1.2 พยายามหางานอดิเรกที่ตนเองชอบหรือถนัดทำ เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี เรียนคอมพิวเตอร์ ปลูกต้นไม้ ปลูกผักสวนครัว เข้าร่วมชมรม หรือร่วมกิจกรรมต่างๆที่ตนเองสนใจ เป็นต้น

1.3 หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ยังเสพยาบ้าอยู่ รู้จักการปฏิเสธถ้าเพื่อนชวนให้เสพยาบ้าอีก รู้จักการให้เหตุผลโดยไม่ทำให้เพื่อนเสียใจ

1.4 หากความรู้เกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาบ้า เพื่อให้เกิดความเชื่อ และความตระหนักที่ถูกต้องเกี่ยวกับผลเสียของการเสพยาบ้า

2. ในส่วนของครอบครัว บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือ และช่วยรณรงค์มิให้บุตร หลานกลับไปเสพยาบ้าซ้ำอีกโดย

2.1 ร่วมกันสร้างบรรยากาศภายในบ้านให้อบอุ่น เป็นกันเองไม่ตึงเครียด ควรเลี้ยงดูบุตรหลานแบบประชาธิปไตย เปิดใจรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และเหตุผลของกันและกัน

2.2 มีการสังเกตสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

2.3 ควรดูแล เอาใจใส่ ให้เวลา ให้ความรักความอบอุ่นและความเข้าใจแก่บุตรหลานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงอายุ 11-13 ปี และ อายุ 17-19 ปี

2.4 ควรมีการติดต่อดูแลกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อติดตามพฤติกรรมของบุตรหลาน โดยเฉพาะช่วงอายุ 11-13 ปี และ อายุ 17-19 ปี

2.5 หลีกเลี่ยงการตำหนิบุตรหลานอย่างรุนแรง เมื่อทราบว่ามีการผิดพฤติกรรมในการเสพยาบ้า แต่ควรให้ความรักความเข้าใจ แสดงความห่วงใย ให้บุตรหลานได้รับรู้ พร้อมทั้งให้กำลังใจ เมื่อบุตรหลานต้องการเลิกเสพยาบ้า

2.6 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านการดำเนินชีวิตโดยไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือเสพยาเสพติดให้บุตรหลานเห็น

2.7 ควรมีการกระทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เช่น การรับประทานอาหารนอกบ้านร่วมกัน, การเข้าวัดทำบุญตักบาตร และฟังธรรมร่วมกัน ทั้งครอบครัว หรือการไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจทั้งครอบครัว เป็นต้น

8. ในส่วนของโรงเรียน ควรมีการรณรงค์ และป้องกันไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาบ้าเข้าสู่สถานศึกษาโดย

3.1 ทางสถานศึกษาทุกแห่งควรมีการตรวจตราสถานที่ลับตาที่เอื้อต่อการเสพยาเสพติด โดยเฉพาะบริเวณห้องน้ำควรมีการตรวจตราจากครู-อาจารย์ที่อยู่เวรอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องตั้งแต่เช้าที่นักเรียนเริ่มเข้ามาถึงโรงเรียนจนกระทั่งตอนเย็น เพื่อป้องกันการมั่วสุมเสพยาเสพติดของนักเรียน และถ้าเป็นไปได้ครู-อาจารย์ควรใช้ห้องน้ำร่วมกับนักเรียนด้วย

3.2 ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้า หรือยาเสพติดชนิดอื่นของเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

3.3 ทางโรงเรียนควรจัดชุมนุม หรือชมรมต่างๆ ให้นักเรียนมีทางเลือกในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยอาจมีการเชิญวิทยากรพิเศษ มาฝึกให้นักเรียน เช่น การเล่นดนตรี กีฬา ทำการฝีมือ ทำเกษตรกรรม โดยจัดให้ในเวลาหลังเลิกเรียน ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แล้วยังได้ผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน และอาจช่วยในการเสริมรายได้ให้กับนักเรียน

3.4 แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะให้ความสำคัญกับปัญหาเสพยาเสพติดในสถานศึกษาแต่ก็ยังขาดความต่อเนื่องและเข้มงวดในด้านปฏิบัติ ฉะนั้น สถานศึกษาควรปฏิบัติดังนี้

3.4.1 ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศการป้องกันเสพยาเสพติดภายในโรงเรียนให้มากขึ้น โดยกำกับดูแลให้มีการประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการประเมินผล และกระตุ้นให้มีการติดตาม และประเมินผลเป็นระยะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้ทราบปัญหาและแก้ไขได้ทันที่ นอกจากนี้ควรสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายว่าการดำเนินงานป้องกันเสพยาเสพติดเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องร่วมมือกัน

3.4.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่ครู-อาจารย์ผู้รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการป้องกันเสพยาเสพติด โดยการจัดโครงการอบรมเรื่องการป้องกันเสพยาเสพติดในโรงเรียน เพื่อให้ครู-อาจารย์ ที่เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันเสพยาเสพติดให้มากขึ้น และควรมีการบำเหน็จความดีความชอบหรือให้ค่าตอบแทนพิเศษเมื่อครู-อาจารย์ต้องปฏิบัติงานนอกเวลา เพื่อเป็นการให้กำลังใจที่ต้องปฏิบัติงานมากขึ้น

3.4.3 โรงเรียนแต่ละแห่งควรมีการวิเคราะห์หาสาเหตุ ที่ทำให้นักเรียนติดยาเสพติด เพื่อที่จะนำปัญหาหรือสาเหตุนั้น ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานป้องกันเสพยาเสพติดให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

3.4.4 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ทุกท่าน ได้เข้ารับการอบรมในการ
แนะแนว ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการใช้ยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทำหน้าที่
เกี่ยวข้องกับงานป้องกันยาเสพติดโดยตรง เช่น อาจารย์ฝ่ายปกครอง อาจารย์แนะแนว อาจารย์
ประจำชั้น และอาจารย์ที่เป็น คณะกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน เพื่อให้ได้รับความรู้
และนำความรู้นั้นมาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.5 โรงเรียนควรจัดให้มีชั่วโมงโฮมรูมในช่วงเช้าก่อนเข้าเรียนตามปกติ เพื่อให้
ครู-อาจารย์ได้ใกล้ชิดกับนักเรียน ได้สอบถามปัญหาด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว และทุกข์สุขของ
นักเรียนบ้าง เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย ความสนิทสนม และเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน
เป็นการลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง
มหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มูลนิธิ
หมอชาวบ้าน และหน่วยงานเอกชนต่างๆ เป็นต้น ควรช่วยกันรณรงค์ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยา
บ้าและยาเสพติดอื่นเข้าสู่สถานศึกษาโดย

4.1 ควรมีการจัดการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดให้โทษในหลักสูตรตั้งแต่ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเน้นย้ำถึงโทษและอันตรายของยาบ้ารวมถึงยาเสพติดชนิดอื่นในระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย

4.1.1 การสอนโดยให้คิดวิเคราะห์ รู้จักการใช้เหตุผล รู้จักเลือกตอบรับหรือ
ปฏิเสธและสอนทักษะการปฏิเสธ โดยไม่ให้เสียน้ำใจ

4.1.2 ควรให้มีการจัดโครงการโรงเรียนสีขาวในทุกโรงเรียน

4.1.3 เชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยเฉพาะ มา
บรรยายพิเศษ

4.1.6 จัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปชม สถานบำบัดรักษายาเสพติดโดยเฉพาะ
เพื่อนักเรียนจะได้เห็นและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

4.2 ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการเสพยาบ้า และโทษตามกฎหมาย
ในการเสพ การครอบครอง และการมียาบ้าไว้เพื่อจำหน่าย ผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ
กระจายเสียง หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณาบนรถประจำทางและสถานที่สาธารณะต่างๆ เป็นต้น เพื่อ
เป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาบ้าสู่มวลชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากผู้ติดยาบ้าในโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควรจัดเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ Focus Group สร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมความเป็นจริงมากที่สุด
3. ควรมีการศึกษาหาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าซ้ำของนักเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาเจาะลึกเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าซ้ำ ในปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย